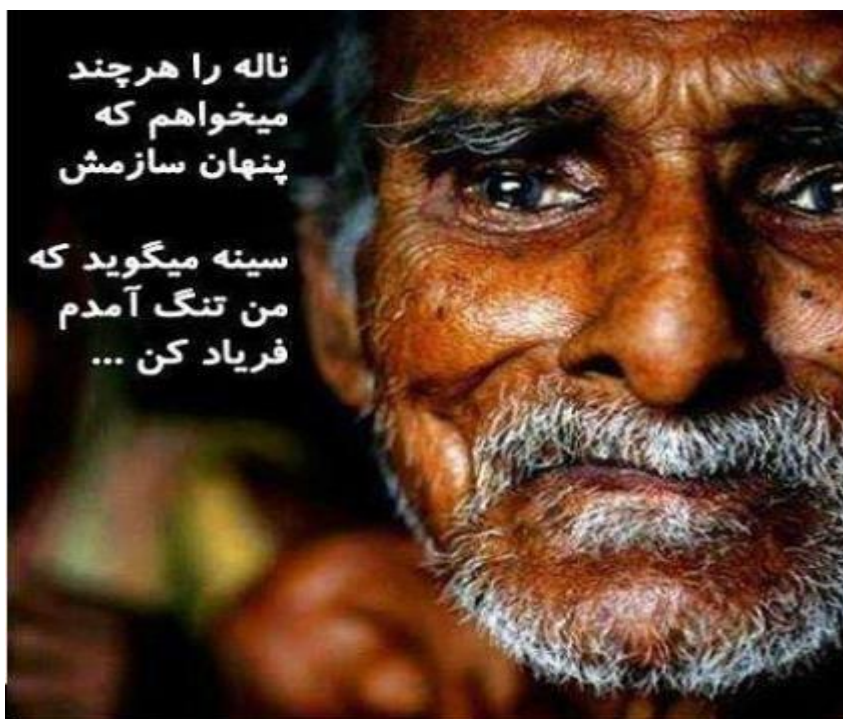

حداقل دستمزد مصوب ۱۴۰۴، حداقل برای زنده ماندن هم نیست

امیرجوهری لنگرودی

andishe.gbg@hotmail.com

سرانجام پس از ساعت‌ها مذاکره درسیصد و سی و پنجمین جلسه شورای عالی کار، مطابق هر سال، گوه موش زائید و افزایش ۴۵ درصدی حداقل حقوق کارگران در سال ۱۴۰۴ تصویب شد. این افزایش یعنی حداقل حقوق پایه از ۷,۱ میلیون تومان به ۱۰,۳۹۹ میلیون تومان افزایش یافت، اما حق مسکن ثابت ماند. به عبارتی حداقل دریافتی کارگران متأهل به ۱۵,۶ میلیون تومان رسیده است، در حالی که هزینه سبد معیشت خانوار کارگری در سال ۱۴۰۴ حدود ۲۵ میلیون تومان برآورد می‌شود. فاصله بین دستمزد و هزینه‌های واقعی زندگی همچنان باقی است، اما نسبت به سال گذشته کاهش یافته است. (۱)

یعنی طبقه کارگر و تمامی مزد و حقوق بگیران از بحث و گفتگوها و فعل و انفعالات سیصد و سی و چهار جلسه پشت درهای بسته خبر ندارند و نباید داشته باشند و حاصل جمع آن جلسات به یکباره در «نشست خبری پس از برگزاری جلسه سیصد و سی و پنج شورای عالی کار که با موضوع اعلام مصوبه حداقل دستمزد کارگران در سال آینده در جمع اصحاب رسانه برگزار شد، احمد میدری

(وزیرتعاون، کارورفاه اجتماعی) درحالی که می‌گفت واریزی کالا برگ دهک‌های یکم تا سوم، به ازای هر عضو خانواده ۵۰۰ هزار تومان، از امروز آغاز می‌شود، به خبرنگاران هم گفت: «حداقل دستمزد ماهانه به ۱۰ میلیون ۳۹۹ هزار تومان افزایش یافت و کمک هزینه مسکن به مقدار قبل و مقدار دریافتی کارگران متاهل با دوفرزند به مبلغ ۱۶ میلیون و ۳۵۰ هزار تومان افزایش یافت».

(۲)

و این درحالی‌ست که در تاریخ ۲۱ اسفند ۱۴۰۳ پنج تشکل مستقل کارگری: ۱- سندیکای کارگران شرکت واحد اتوبوسرانی تهران و حومه ۲- سندیکای کارگران نیشکر هفت تپه ۳- گروه اتحاد بازنشستگان ۴- کمیته هماهنگی برای کمک به ایجاد تشکل‌های کارگری و ۵- کارگران بازنشسته خوزستان اعلام داشتند: «کارگران مزدی یدی و فکری در ایران با اعضای خانواده‌شان حدود ۶۰ درصد جمعیت کشور را تشکیل می‌دهند و بیش از ۸۰ درصد کل تولید جامعه محصول کار کارگران است و هستی جامعه به ویژه رفاه اقلیت سرمایه دار و اقشار متوسط و مرفه وابسته به بهره‌کشی از طبقه کارگر است. از این رو بدیهی است که مزد کارگران نباید از میانگین هزینه‌ی یک خانوار متوسط شهری در سطح کشور کمتر باشد. همانطور که گفته شد این مبلغ در سال ۱۴۰۴ نمی‌تواند کمتر از ۶۰ میلیون تومان در ماه برای یک خانوار ۴ نفره باشد.

تعیین هر مبلغ دیگر و یا هر درصدی برای افزایش مزد حداقل که هزینه‌های واقعی کارگران را پوشش ندهد، تثبیت شرایط فقر بر خانوار کارگری است...» (۳)

بدین ترتیب ذینفعان از دستمزد علیرغم پراکندگی جغرافیایی از کردستان تا خوزستان و تهران بزرگ با یک جلسه بر سر رقم نرخ دستمزد در ۵ تشکل مستقل کارگری و تاراج موقعیت آنان، بر سر رقم ۶۰ میلیون ماهیانه با استدلال به توافق رسیدند، ولی صاحبان قدرت برای توافق قدری بیش از ۱۰ میلیون تومان، بیش از سیصد و سی و پنج بار جلسه در کریدورهای در بسته گذاشتند تا با تأمین منافع مشترک حول همین رقم توافق کنند. گویا همین جلسات شورای عالی کارناندانی و تیول پریبرکتی بریا این جنابان شده است.

هادی طحان نظیف، حقوقدان و مدرس دانشگاه به عنوان عضو هیئت علمی دانشگاه امام صادق و سخنگوی شورای نگهبان در پاسخ به سوالی در خصوص افزایش بودجه این شورا گفت: «بودجه شورای نگهبان متعارف است و در مقایسه با برخی سازمان‌ها و خبرگزاری‌ها افزایش چندانی نداشته است.» او اضافه کرد: «اگر از بودجه ما بپرسند، ما هم مجبور هستیم از بودجه

جاهای دیگر بپرسیم.» اینکاریک معامله دوطرفه است تو از من نپرس، تا من هم از تو نپرسم. توگویی چیزهایی است که نباید از آنان پرسید. این در حالیست که بودجه شورای نگهبان از ۳۴ میلیارد در سال ۱۳۸۷ به ۶۳۰ میلیارد تومان در سال ۱۴۰۳ رسیده است.

شورای نگهبان یک اقلیت غیرمولد بسیاردارا یا شکم سیرند که سربار جامعه هستند، اما طبقه کارگر که نیروی پرتحول و سازنده جامعه است، کمترین توجهی به حال آنها نمیشود و دره پرشکاف ۶۰ میلیون توانی، نویسندگان بیانیه مشترک تشکل‌های مستقل کارگری و نرخ تعیین شده‌ی شورای عالی کار را چه کسی باید پرکند؟

این رقم بودجه شورای نگهبان بی عمل در برابر بریز و بپاش و کهنه گرفتن و پوشاندن پوشک به لای پای یک مشت آدم با کبرسن، هیچ کارکرد اجتماعی موثر و سازنده‌ای در جامعه نداشته و ندارد، استخوان لای زخم توده رنج و کار جامعه مایند!

آسیب شناسی خط فقر در چند استان از جمله: البرز، گیلان، قم، قزوین، اصفهان و تهران بزرگ نشان می‌دهد که تأمین هزینه‌های سبد مصرفی در برابر رشد سرسام آور تورم و بالا کشیده شدن قیمت‌ها برای یک خانواده هرچند نفره، در سطح استان‌های یاد شده در صورت داشتن حتی حرفه رسمی برای یک خانوار پاسخگو نیست.

اما سهم صدا و سیما از بودجه عمومی دولت پزشکیان در سال ۱۴۰۴ بیش از بودجه ۱۰ وزارتخانه و حدود ۳۵ هزار میلیارد تومان تعیین شده است. در برابر این سیستم ظالمانه و ضد انسانی است که کارگران شاغل و بازنشسته هر آنگاه که به خیابان می‌آیند فریاد می‌زنند: «نوبت ما که میشه، خزانه خالی میشه» و حق و حقوقمان واقعی خود را طلب می‌نمایند.

در ایران همین امروز، هزاران نیروی کار جوان دختر و پسر را با ترفندهای مزد توافقی یا منطقه‌ای از زیر پوشش قانون کار بیرون می‌آورند تا حداقل مزد را هم به آنان ندهند. حتی به معلمان خرید خدمت و پاره وقت نیز زیر حداقل دستمزد مصوب حقوق می‌دهند.

کارگران شاغل و بازنشسته، بارها اعلام داشتند که حداقل دستمزد در مذاکرات مزدی را تنها با حضور نمایندگان واقعی و مستقل طبقه کارگر مطابق با هزینه‌های واقعی سبد معیشت و افزایش آن در طول سال در برابر رشد تورم و افزوده‌های

گرانی روزمره به رسمیت می‌شناسیم و این درحالی‌ست که نقطه عزیمت چانه زنی با نمایندگان سرمایه از این نقطه به بالاست!

ما شاهد آن هستیم که طی تمامی سال گذشته فاصله میان دستمزد کارگران و هزینه‌های جاری زندگی، فاصله طبقاتی را به دره‌ای عمیق تبدیل کرده است. رشد سرسام‌آور قیمت‌ها و افزایش نطقه به نطقه و روزانه‌ی گرانی و رشد لحظه‌ای نرخ تورم، باعث گردیده که دریافتی‌های ماهانه‌ی کارگران و سایر مزدبگیران تنها کفاف زندگی چند روز یک خانواده را بدهد و فقر فزاینده همچنان درگُل جامعه بیداد می‌کند. و همین اندک دستمزد مصوب هم به نیروی کار غیررسمی که عملاً ۹۰٪ نیروی کارکشور است پرداخت نمی‌شود و حقوق واقعی اغلب بی هیچ بیمه و مزایایی و خیلی کمتر از این حداقل دستمزد مصوب پس از جلسات متعدد و همه‌ی مباحثات است.

نویسندگان بیانیه مشترک تشکل‌های مستقل به درستی یاد آور شده‌اند: «حاکمیت کنونی در طول ۴۶ سال، همواره در نبرد میان کارگر و کارفرما، مدافع منافع استثمار گرانه سرمایه داران بوده است؛ چون از یک سو، دولت، بزرگترین سرمایه دار است و از سوی دیگر، سردمداران آن به خاطر انحصار قدرت سیاسی، نبود ساز و کار پاسخگویی، نبود حسابرسی و کنترل مردمی و با استفاده از اختناق و فساد حاکم، بخش‌های عظیمی از وسایل تولید و کار کشور را تصاحب کرده‌اند و هر صدای حق خواهی را با کشتار و زندان و اخراج از محل کار پاسخ می‌دهند. تا هنگامی که مقاومت و مبارزه‌ی سراسری طبقه‌ی کارگر برای تغییر سرنوشت خود به ویژه افزایش مزدها صورت نگیرد، وضع کارگران و زحمتکشان جامعه هر روز بدتر خواهد شد، کسانی که مسبب فقر، سیه روزی و درماندگی اکثریت ۹۰ درصدی افراد جامعه هستند، نمی‌خواهند و نمی‌توانند در جهت رفع محرومیت توده‌های زحمتکش گام بردارند. از این رو، کارگران خود باید به فکر منافع اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی خود باشند. ما از تمام کارگران مزدی واحدهای صنعتی، خدماتی، کشاورزی، ساختمانی، معدنی و غیره در بخش‌های خصوصی و دولتی دعوت می‌کنیم در محیط کار خود و در سطح جامعه برای حداقل دستمزدی که بدون دغدغه هزینه‌ی امرار معاش خانوار کارگران را پوشش می‌دهد مبارزه کنند.» (۴)

با توجه به رقم حداقلی مطرحه در بیانیه مشترک تشکل‌های مستقل پیرامون مزد حداقل سال ۱۴۰۴ که گفته شده خود «حداقل دستمزدی که بدون دغدغه هزینه‌ی امرار معاش خانوار» است واقعیت آسف بار بازار کار ایران باید گفت که حداقل دستمزد مصوب شورایعالی کار دیگر از تحمیل گرسنگی به طبقه

کارگر گذشته و دستور مرگ دسته جمعی اکثریت مردم جامعه است. تحمیل بیش‌تر فقر و فاقه به جامعه‌ای چنین مستعد طغیان و حق‌طلبی نتیجه‌ای جز تشدید تضاد طبقاتی و نارضایتی بیشتر بیشترین لایه‌های مزد و حقوق بگیران ندارد. در این زمان است که همگرایی و پوییش همبستگی و اتحاد طبقه کارگر بیش از پیش لازم و ممکن می‌نماید. و همچنان «چاره رنجبران، وحدت و تشکیلات است».

منابع:

(۱) سایت تابناک، افزایش حقوق کارگران در سال ۱۴۰۴ منتشر شد، شنبه ۲۶ اسفند ۱۴۰۳

<https://www.tabnak.ir/005Qjv>

(۲) خبرگزاری کار ایران - ایلنا، وزیر کار در پایان مذاکرات مزدی خبر داد، شنبه ۲۶ اسفند ۱۴۰۳

<https://www.ilna.ir/fa/tiny/news-1611070>

(۳) سندیکای کارگران نیشکر هفت تپه، بیانیه مشترک تشکل‌های مستقل پیرامون مزد حداقل سال ۱۴۰۴

https://t.me/syndica_7tape/7867

(۴) همان منبع پیشین (۳)